

Baş Prokurorluqda "Biznes və insan hüquqları kontekstində şəffaflığın təmin olunması" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib

İyunun 23-də Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun və İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Aparatının birgə təşkilatçılığı ilə "Biznes və insan hüquqları kontekstində şəffaflığın təmin olunması" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir, konfransda baş prokuror Kamran Əliyev, İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Səbinə Əliyeva və Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası, Nazirlər Kabineti, Milli Məclis, Baş Prokurorluq, məhkəmə, hüquq-mühafizə orqanları, insan hüquqları üzrə təsisatların yüksək vəzifəli şəxsləri, beynəlxalq təşkilatların, biznes qurumlarının, vətəndaş cəmiyyəti, həmkarlar ittifaqları, qeyri-hökumət təşkilatlarının və media mənsubları iştirak ediblər.

Kamran Əliyev çıxış edərək bildirdi ki, ölkəmizdə beynəlxalq normalara əsaslanan demokratik, hüquqi dövlət quruculuğunun böyük vüsət alması, suveren Azərbaycanın əsas qanunu olan Konstitusiyanın qəbul edilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması, yeni iqtisadi kursun müəyyənləşdirilməsi, Avropa yönümlü inkişaf strategiyasının seçilməsi, ölkədə dayanıqlı ictimai-siyasi sabitliyi birləşdirən digər faktorların da yaradılması, Azərbaycanın bu gün də davam edən inkişafının təməlinin qoyulması cari ildə 100 illik yubileyini qeyd etdiyimiz xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən 1998-ci il fevralın 22-də "İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" fərman imzalanıb və ona uyğun olaraq "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı" hazırlanıb. "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında" Prezidentin 1998-ci il 18 iyun tarixli fərmanında müvafiq dövlət qurumları üzərində Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları haqqında beynəlxalq sazişlərə qoşulması, bu sahədə elmi-tədqiqat institutunun yaradılması, normativ-hüquqi aktların insan hüquqlarına dair beynəlxalq standartlara tam uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsi, insan hüquqları haqqında öhdəliklərə riayət edilməsi vəzifəsi qoyub.

"İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı-

nın" həyata keçirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilərək ötən illər ərzində Azərbaycan Respublikası İnsan hüquqları sahəsində fəaliyyət göstərən nüfuzlu beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığı inkişaf etdirib, insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində çoxsaylı beynəlxalq sənədlərə tərəfdar çıxıb və bu sahədə beynəlxalq öhdəliklərin həyata keçirilməsində mühüm nailiyyətlər əldə edib.

Ulu Öndərin dövlətçilik siyasətinin layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikada həyata keçirilən müasir məzmunlu və gələcəyə istiqamətlənmiş məqsədyönlü siyasət nəticəsində ölkə həyatının bütün sahələrində yüksək nəticələr əldə edilib, müstəqilliyimizin və suverenliyimizin əsasları daha da möhkəmləndirilib. Dünyanı bürümüş maliyyə böhranı şəraitində vətənimizin iqtisadi qüdrəti artıb, yüksək sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərinə nail olunmaqla hüquqi və demokratik dövlət, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesləri yeni müstəviyə qaldırılıb, dünya birliyinə inteqrasiya dönməz xarakter alıb.

Həmçinin qeyd olunub ki, biznesin insan hüquqlarının reallaşdırılmasına təsiri, bu hüquqların pozulmasına görə kommersiya təşkilatlarının məsuliyyəti məsələsi son onilliklərdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ciddi tədqiqat predmetinə çevrilib. 1999-cu ildə İsveçrənin Davos şəhərində keçirilmiş Beynəlxalq İqtisadi Forumda bütün dünya əhalisinin tələblərinə cavab verəcək global dəyər və prinsiplər toplusunun işlənilib hazırlanması fikri irəli sürülüb və 2000-ci ildə bu fikir BMT-nin "Global Saziş"ində biznesin beynəlxalq səviyyədə təsbit olunmuş insan hüquqlarına hörmət etməsini, dəstəkləməsini və bu hüquqlara riayət olunmasını nəzərdə tutan "on prinsip" vasitəsilə öz təsdiqini tapıb.

"Global Saziş" "İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyannamə"nin, Beynəlxalq Əmək Təşkilatının "İş yerlərində hüquqlar və əsas prinsiplərə dair Bəyannaməsi"nin, "Ətraf mühit və inkişaf haqqında Rio-de-Janeyro Deklarasiyası"nın və BMT-nin "Korrupsiyaya qarşı Konvensiyası"nın tələblərinə istinadən tərtib olunmuş və könül-

lülüyə əsaslanmaqla qeyd olunan on prinsipin beynəlxalq səviyyədə sahibkarlıq fəaliyyətinə inteqrasiyasını, BMT-nin inkişafı ilə bağlı genişmiqyaslı məqsədlərinin həyata keçirilməsi üzrə fəaliyyətinin stimullaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Bundan əlavə, BMT-nin "Müdafiə, hörmət və hüquq-müdafiə vasitələri" layihəsi çərçivəsində İnsan Hüquqları Şurasının 2011-ci il 16 iyun tarixli, 17/4 sayılı Qətnaməsi ilə BMT-nin "Biznes və insan hüquqları sahəsində Rəhbər Prinsipləri" təsdiq edilib.

Azərbaycan qeyd olunan sahədə çoxsaylı beynəlxalq təşəbbüslərə qoşulmaqla, insanların cinsindən, irqindən və milli mənsubiyyətindən, dini etiqadından, sosial mənşəyindən, siyasi əqidəsindən və başqa hallardan asılı olmayaraq onların hüquq və azadlıqlarının maneəsiz həyata keçirilməsini təmin olunmasını öz öhdəsinə götürüb.

Azərbaycan xalqının tən-tənəli surətdə bəyan etdiyi prinsiplər sırasında qanunların aliliyini təmin edən hüquqi dövlət qurmaq niyyətini təsbit edən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası insan hüquq və azadlıqlarını ümumbəşəri dəyərlər kimi qiymətləndirərək, onların təmin edilməsini dövlətin ali məqsədi elan edib. Həmçinin dövlətin hər kəsin hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat verməsini təsbit edib.

Bu mənada Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda qanunların icra və tətbiq olunmasına prokuror nəzarətinin, eyni zamanda insan hüquq və azadlıqlarının səmərəli hüquqi müdafiə mexanizmi kimi çıxış etməsi, qanunla nəzərdə tutulan maddi və prosessual hüquq normalarına, onların rəsmi şərhinə, formalaşmış məhkəmə təcrübəsinə riayət edilməsinin davamlılığını təmin etməklə yanaşı, qeyd olunan istiqamətlər üzrə fəaliyyətin və ümumilikdə, ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi zamanı insan hüquqları və əsas azadlıqları ilə bağlı beynəlxalq və konstitusion prinsiplərin, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin presedentlərinin nəzərə alınaraq tətbiqinə, ictimai münasibətlərin nizam salınmasında hüquq normalarının tənzimləyici rolunun artırılmasına və hüquq mədəniyyətinin yüksəldilməsinə xidmət etməsi konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

Konfransın həmsədr Azərbaycan Respublikasının

İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Səbinə Əliyeva və çıxışında biznes və insan hüquqları sahəsinin müvəkkilin daim diqqət mərkəzində olmasını, bu sahədə mövcud vəziyyətin monitorinqi, çatışmazlıqların müəyyən edilməsi və aradan qaldırılması məqsədilə müvəkkil tərəfindən davamlı olaraq tədbirlərin təşkil olunmasını, elmi-analitik iş aparılaraq, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsini, bu istiqamətdə dövlət qurumları, QHT-lər və beynəlxalq təşkilatlarla sıx əməkdaşlığın davam etdirilməsini vurğulayıb.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin və Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc çıxışında qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev ölkədə bütün sahələrdə yenilik edərək şəffaflığı təmin etdi.

Dövlətimizin başçısı bütün sahələrdə sistemli dəyişikliklər edib. Həmçinin iqtisadi və biznes mühitinin yenilənməsi istiqamətində mühüm qərarlar verdi. Yüksək təhsilli və mütərəqqi şəxslərin mühüm vəzifələrə təyini ilə bağlı islahatlara müqavimət göstərən qüvvələrin vəzifədən kənarlaşdırılması fonunda baş verdi.

O əlavə edib ki, təkcə 2018-2020-ci il ərzində ölkədə önəmli vəzifələrdə çalışan yüzlərlə şəxs vəzifəsindən azad edilib, böyük dəyişikliklər həyata keçirilib.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov ölkə sahibkarları arasında təsəvvür formalaşdırmaq məqsədilə mütəmadi qaydada müxtəlif sorğuların həyata keçirildiyini bildirdi.

O əlavə edib ki, bu sorğular sahibkarların korrupsiyaya dair məlumatlılıq dərəcəsini, o cümlədən biznes mühitində antikorrupsiya davranışı qaydalarını öyrənməyə hesablanıb.

Digər çıxış edənlər konfransda biznes fəaliyyətinin şəffaflığı və müvafiq dəstək mexanizmləri, dayanıqlı inkişaf kontekstində məsuliyyətli biznes, dürüstlüklə biznes etmək - davamlı inkişafın açarı, korrupsiya ilə mübarizə və insan hüquqlarının qorumaq üçün özəl sektor üçün yeni yanaşmalar, özəl sektorda antikorrupsiya standartları, cinayət aktivlərinin bərpası insan hüquqları və iqtisadiyyatın şəffaflığı kontekstində, şəffaf iqtisadiyyatda qadın sahibkarlığının inkişafı, şəffaflıq və ictimai nəzarət mövzularında çıxışlar edilərək, ətraflı müzakirələr və səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb.